

KONINKRIJK BELGIË
-----ADVIES 34.356/1/VR
34.357/1/VRVAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, op 5 november 2002 door de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over :

- 1° een voorontwerp van decreet "tot bekrachtiging, wat het Vlaamse Gewest betreft, van de artikelen 5 en 13, derde lid, van het koninklijk besluit van 11 december 2001 houdende uitvoering van de wet van 26 juli 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet en die ressorteert onder het Ministerie van Financiën" (34.356/1/VR),
- 2° een voorontwerp van decreet "houdende goedkeuring van het samenwerkingsakkoord tussen het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest betreffende de invoering van de euro inzake de verkeersbelasting" (34.357/1/VR),

heeft, na de zaak te hebben onderzocht op de zittingen van 7 november 2002 (eerste kamer) en 12 november 2002 (verenigde kamers), op laatstvermelde datum het volgende advies gegeven :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd als volgt :

"Het dringend advies is noodzakelijk omdat het Vlaams Parlement vóór 31 december 2002 de omzetting van de tarieven van de verkeersbelasting in euro moet bekrachtigen.

Met de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet heeft het Federale Parlement aan de Koning de machtiging gegeven om de bedragen die voorkomen in wetten om te rekenen en af te ronden op transparante bedragen in euro.

Met het koninklijk besluit van 11 december 2001 heeft de Federale Regering de tarieven van de verkeersbelasting omgezet van Belgische frank naar euro.

In het advies van 12 maart 2002 (nr. 33.138/2) heeft de Raad van State opgemerkt dat de bekrachtiging van deze besluiten, in zoverre ze betrekking hebben op bevoegdheden die sedert 1 januari 2002 aan de gewesten zijn overgedragen, door de gewesten moet gebeuren.

Overeenkomstig artikel 8, tweede lid, van de vernoemde wet van 26 juni 2000 dient deze bekrachtiging te gebeuren vóór 31 december 2002. De besluiten die voor die datum niet worden bekrachtigd hebben geen uitwerking".

*

* *

De afdeling wetgeving heeft zich, met toepassing van het bepaalde in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, in hoofdzaak beperkt tot "het onderzoek van de rechtsgrond, van de bevoegdheid van de steller van de handeling alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan".

*

* *

.../...

STREKKING VAN DE VOORONTWERPEN

1. Het eerste om advies voorgelegde voorontwerp van decreet (34.356/1/VR) strekt ertoe om, wat het Vlaamse Gewest betreft, met ingang van 1 januari 2002 de artikelen 5 en 13, derde lid, te bekrachtigen van het koninklijk besluit van 11 december 2001 houdende uitvoering van de wet van 26 juni 2000 betreffende de invoering van de euro in de wetgeving die betrekking heeft op aangelegenheden zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet en die ressorteert onder het Ministerie van Financiën.

Van die bekrachtiging worden evenwel uitgezonderd, de wijzigingen aangebracht aan artikel 9, E tot G, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, door het koninklijk besluit van 11 december 2001. Voor die uitzondering wordt in de memorie van toelichting de volgende uitleg gegeven :

"De wijzigingen die het voormelde koninklijk besluit aanbrengt aan artikel 9, E tot G, van het Wetboek van de met de inkomstenbelasting gelijkgestelde belastingen, worden niet bekrachtigd. Deze artikelen zijn immers in uitvoering van de richtlijn nr. 1999/62 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999, vanaf 1 januari 2001 vervangen door nieuwe tarieven in euro. De wijzigingen aangebracht door artikel 5 van het koninklijk besluit van 11 december 2001 zijn bijgevolg zonder voorwerp geworden, voor wat die tariefcategorie betreft" ⁽¹⁾.

2. Het tweede om advies voorgelegde ontwerp van decreet (34.357/1/VR) strekt tot de goedkeuring, wat het Vlaamse Gewest betreft, van het op 4 november 2002 door de vertegenwoordigers van de gewesten ondertekende samenwerkings-akkoord inzake de verkeersbelasting ingeval de belastingplichtige een vennootschap zoals bedoeld in de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van vennootschappen, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstoogmerk met leasingactiviteiten is.

⁽¹⁾ Artikel 9, E tot G, is gewijzigd bij de artikelen 6 tot 8 van de wet van 8 april 2002 tot wijziging van de artikelen 5, 9, 11, 21 en 42 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen in uitvoering van de richtlijn nr. 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtoertuigen.

BEVOEGDHEID

1. Voor de in artikel 4, § 3, ⁽²⁾ van de bijzondere wet van 16 januari 1989 betreffende de financiering van de gemeenschappen en de gewesten (hierna : bijzondere financieringswet) bedoelde belastingen, dat wil zeggen de verkeersbelasting op de autovoertuigen en de belasting op de inverkeerstelling, zijn de gewesten sedert 1 januari 2002 bevoegd om de aanslagvoet, de heffingsgrondslag en de vrijstellingen te wijzigen.

Ingeval de belastingplichtige een vennootschap, zoals bedoeld in de wet van 7 mei 1999 houdende het Wetboek van vennootschappen, een autonoom overheidsbedrijf of een vereniging zonder winstoogmerk met leasingactiviteiten is, is de uitoefening van deze bevoegdheden afhankelijk van een voorafgaandelijk tussen de drie gewesten te sluiten samenwerkingsakkoord zoals bedoeld in artikel 92bis, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De voorwaarde van het sluiten van een samenwerkingsakkoord staat er niet aan in de weg dat de betrokken belastingen met ingang van 1 januari 2002 in hun geheel gewestelijke belastingen zijn geworden, waarvan de opbrengst integraal aan de gewesten toekomt. Zoals de Raad van State, afdeling wetgeving, reeds in zijn advies 31.227/VR van 21 februari 2001 ⁽³⁾ heeft opgemerkt, blijft de bestaande regelgeving, die evenwel de aard van gewestelijke regelgeving verkrijgt, van toepassing zolang het bedoelde samenwerkingsakkoord niet wordt gesloten ⁽⁴⁾.

2. Het tweede ontwerp van decreet (34.357/1/VR) dat om advies wordt voorgelegd, beoogt de goedkeuring van het bedoelde samenwerkingsakkoord. Artikel 2 van dat samenwerkingsakkoord is aan aanpassing toe, om de redenen die hierna worden uiteengezet.

⁽²⁾ Vervangen bij artikel 6 van de bijzondere wet van 13 juli 2001 tot herfinanciering van de gemeenschappen en uitbreiding van de fiscale bevoegdheden van de gewesten.

⁽³⁾ Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1183/1, pp. 66-67.

⁽⁴⁾ Zie dienaangaande artikel 94, § 2, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980. Dat artikel is van toepassing omwille van de verwijzing naar artikel 92bis, § 2, van die wet in artikel 4, § 3, van de bijzondere financieringswet en omwille van de verwijzing naar voornoemd artikel 4, § 3, in artikel 92bis, § 2, f), van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Met artikel 5 van het koninklijk besluit van 11 december 2001 zijn de belastingvoeten inzake de verkeersbelasting op de autovoertuigen, opgenomen in artikel 9 van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, in euro omgezet met ingang van 1 januari 2002. Artikel 13, derde lid, van hetzelfde besluit bepaalt dat die bedragen in euro gekoppeld zijn aan de index van de maand mei 1998.

Zoals hiervoor reeds is uiteengezet, is de federale overheid, overeenkomstig artikel 4, § 3, van de bijzondere financieringswet, sedert 1 januari 2002 niet langer bevoegd om, onder meer, de aanslagvoet van de verkeersbelasting op de autovoertuigen te bepalen. Het is thans derhalve zaak van elke gewestwetgever om de betrokken bepalingen van het koninklijk besluit van 11 december 2001 te bekrachtigen.

In strijd met artikel 4, § 3, van de bijzondere financieringswet heeft de federale wetgever met de wet van 8 april 2002 - met uitwerking vanaf 1 januari 2001, en dus ook voor de periode vanaf het bevoegd worden van de gewestwetgevers - artikel 9, G, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen opgeheven en artikel 9, E en F, van hetzelfde Wetboek vervangen ⁽⁵⁾. Al moet de wijziging van de voormelde bepalingen door de artikelen 6 tot 8 van de wet van 8 april 2002, zolang die bepalingen niet door het Arbitragehof zijn vernietigd, voor wettig worden gehouden, kan toch niet worden ontkend dat de rechtsgeldigheid van de betrokken bepalingen zeer twijfelachtig is ⁽⁶⁾.

Gelet op dat gegeven, verdient het aanbeveling dat de gewestwetgevers zich zouden beraden over de wijziging van artikel 9, E tot G, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen, met uitwerking vanaf 1 januari 2002, teneinde uitvoering te geven aan de richtlijn nr. 1999/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 juni 1999 betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen ⁽⁷⁾. Indien de gewestwetgevers, zoals de federale wetgever, tot de conclusie komen dat de zo-even

⁽⁵⁾ In de nieuwe bepalingen zijn de bedragen in euro vermeld.

⁽⁶⁾ Dit geldt overigens ook voor andere bepalingen van de wet van 8 april 2002.

⁽⁷⁾ Zie, voor de motieven die de federale wetgever ertoe hebben gebracht wijzigingen aan te brengen aan het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen : Parl. St., Kamer, 2000-2001, nr. 1635/1, pp. 4-5.

vermelde bepalingen ⁽⁸⁾ niet kunnen worden gehandhaafd, zal het samenwerkingsakkoord dienen te worden aangevuld, zodat de decreetgevers de betrokken bepalingen in die zin kunnen aanpassen. Ook in dat geval heeft de bekrachtiging van de wijzigingen die door het koninklijk besluit van 11 december 2001 in artikel 9, E tot G, van het Wetboek van de met de inkomstenbelastingen gelijkgestelde belastingen zijn aangebracht, geen voorwerp.

SLOTOPMERKING

Van de noodzakelijke aanpassing van het samenwerkingsakkoord kan worden gebruik gemaakt om in de Franse tekst van artikel 2 van het samenwerkingsakkoord de woorden "sont confirmés" te schrappen; die woorden zijn immers overbodig aangezien de bepaling aanvangt met de woorden "Les Régions ont convenu de confirmer ...".

⁽⁸⁾ En eventueel ook andere bepalingen van de wet van 8 april 2002 : zie voetnoot 6.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter, voorzitter,
	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	J. SMETS,	staatsraden,
Mevrouw	J. JAUMOTTE,	
	M. BAGUET,	
de Heer	A. SPRUYT,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouwen	B. VIGNERON,	griffier,
	A.-M. GOOSSENS,	toegevoegd griffier.

De verslagen werden uitgebracht door de HH. J. REGNIER, eerste auditeur-afdelingshoofd, en B. SEUTIN, eerste auditeur. De nota's van het Coördinatiebureau werden opgesteld en toegelicht door de HH. P. BROUWERS, referendaris, en G. DE BLEECKERE, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER,

DE VOORZITTER,

B. VIGNERON

M. VAN DAMME